

پوشش های اسلامی و دنیای مد

آنچه امروزه به عنوان پوشش اسلامی شناخته می‌شود در هر کشوری، با توجه به آنچه از سنت‌های کهن آن جامعه بر جای مانده است شکل متفاوتی دارد.

آنچه امروزه به عنوان پوشش اسلامی شناخته می‌شود در هر کشوری، با توجه به آنچه از سنت‌های کهن آن جامعه بر جای مانده است شکل متفاوتی دارد. اگر به پوشش‌های اسلامی که در میان برخی اقوام و کشورهای مختلف دارد است نگاهی بیندازیم متوجه خواهیم شد که این نوع پوشش‌ها قدمتی بسیار طولانی دارند.

اگر قدری عمیق‌تر به موضوع پوشش و لباس نگاه کنیم متوجه خواهیم شد که پوشش و لباس در کنار خوراک و سکونتگاهی برای زندگی از جمله مهم‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای انسان‌ها هستند که انسان همواره با آن در ارتباط بوده است. با نگاه به تنوع و گوناگونی پوشش‌های اسلامی در کشورهای مسلمان به این نتیجه می‌رسیم که در همه آنها یک ویژگی مشترک وجود دارد که همان پایبندی به قوانین دین اسلام است.

تفاوت بین لباس‌های اسلامی زنان در کشورهای مختلف ناشی از سنت‌های حاکم بر آن جامعه است که آنها را از یکدیگر متمایز می‌سازد. البته در سال‌های اخیر شاهد تحولات عظیمی در این عرصه بوده‌ایم. چراکه در این سال‌ها بسیاری از طراحان مشهور و صاحبان مد در زمینه طراحی مد لباس در تلاش بوده‌اند تا با طراحی و به نمایش گذاشتن لباس‌های مختلف و بسیار زیبایی که براساس قوانین حاکم بر جوامع اسلامی تهیه می‌شوند در سبک زندگی زنان مسلمان تغییرات قابل‌توجهی را به وجود آورند. در سال‌های اخیر لزوم طراحی و برگزاری نمایشگاه براساس ویژگی‌های اسلامی مورد توجه بسیاری از طراحان دنیای مد و لباس قرار گرفته است و این در حالی است که عده‌ای از افراد بر این باورند که گسترش فرهنگ پوشش اسلامی نیازمند ترویج الگوهای دینی و بهره‌گیری از طراحان لباس‌های اسلامی خواهد بود. اگر چه طراحی پوشش‌های اسلامی به سبک مدرن و امروزی ضرورتی است که مورد توجه بسیاری از کشورها قرار گرفته است، اما باید توجه داشت که هر کشور و هر منطقه‌ای براساس فرهنگ حاکم بر آن نیاز به یک پوشش اختصاصی دارد که براساس ارزش‌ها و فرهنگ آن جامعه طراحی شده باشد.

تلفیق روش‌های سنتی و مدرن

تلفیق روش‌های سنتی و مدرن موجب شده است تنوع و گوناگونی پوشش‌های اسلامی در کشورهای مختلف بیش از پیش افزایش یابد و بنابراین بسیاری از محدودیت‌ها مانند انتخاب رنگ لباس از میان برداشته شده است. در اغلب کشورهای اسلامی در پوشش زنان مسلمان تنوع رنگی بسیار زیبایی به چشم می‌خورد. این در حالی است که در برخی از کشورها نیز رنگ به عنوان یک قانون پذیرفته شده است. در الجزایر سفید رنگ حجاب است و اگر کسی با رنگ سیاه در جمعی حاضر شود مورد توجه قرار می‌گیرد بنابراین می‌توان گفت که در پوشش اسلامی رنگ پوشش براساس معیارهای فرهنگی تعیین می‌شود و با این که در اکثر جوامع زنان مسلمان پوششی شبیه به هم را به عنوان یک پوشش رسمی اسلامی پذیرفته‌اند رنگ لباس و دیگر ویژگی‌های کیفی موجب تنوع و گوناگونی پوشش‌های اسلامی می‌شود.

امروزه در بسیاری از کشورها مانند ترکیه، اندونزی، تایلند، مصر و مالزی به موازات در نظر گرفتن قوانین اسلامی درباره پوشش‌های زنانه، بهره‌گیری از آخرین تحولات در دنیای مد و لباس نیز در طراحی پوشش‌های اسلامی برای زنان مورد توجه قرار گرفته است چرا که آنها بر این باورند که باید 2 موضوع شناخت و پایبندی به قوانین اسلامی و همچنین نیازهای جامعه را در کنار هم مورد توجه قرار دهند تا به این ترتیب بتوانند بین فرهنگ اسلامی و تحولات دنیای مد و لباس ارتباط و دوستی را برقرار کنند تا جایی که در بسیاری از کشورها مجلات مخصوصی برای طراحی لباس‌های اسلامی در نظر گرفته شده است و طراحان زیادی از سراسر دنیا در زمینه طراحی و دوخت پوشش‌های اسلامی جدید فعالیت می‌کنند که در کشورهای مختلف مورد استقبال قرار گرفته است و به همین دلیل چند سالی است که پوشیدن لباس‌های متنوع و زیبا که براساس آخرین تحولات دنیای مد باشد و پوشش کاملی برای زنان محسوب شود موجب تغییر شکل پوشش‌های اسلامی شده است. در میان کشورهای مسلمان، کشور مالزی به عنوان کانونی برای طراحی لباس‌های اسلامی انتخاب شده است، چرا که این کشور در عرصه طراحی و تولید لباس و مد لباس در بین کشورهای مسلمان پیشقدم بوده است.

مانتو پوششی مشترک

تمام لباس‌هایی که در نمایشگاه مد لباس مالزی به نمایش گذاشته می‌شوند با موازین اسلامی و احترام نسبت به حفظ ارزش و سنت‌های ملی هر جامعه و ملتی مطابقت دارند آنچه در میان همه کشورهای اسلامی مشترک است این است که در همه این کشورها مسلمانان لباسی شبیه به مانتو و روسری یا مقنعه به سر می‌کنند تا حجاب داشته باشند و تنها تفاوت آنها در نوع طراحی این نوع لباس‌هاست. اگر پوشش اسلامی را در کشورهای مختلف مورد مقایسه قرار دهیم بدون تردید در می‌یابیم که پوشش زنان مسلمان مالزی از نظر رنگ و مدل از تنوع بیشتری برخوردار است. «کامابایا« از لباس‌های سنتی زنان مالزی است که در بسیاری از دیگر کشورها نیز پوشیدن این نوع لباس که در حقیقت یک پیراهن کم‌رنگ با دامن بلند است مورد توجه زنان مسلمان قرار گرفته است. «باجوکورونگ« نیز از دیگر لباس‌های سنتی زنان مسلمان مالزی است که گشادتر و کمی هم

بلندتر از کامابایاست. در این کشور اغلب افراد در مراسم رسمی لباس‌های سنتی می‌پوشند که ترکیبی از پارچه‌هایی به رنگ‌های مختلف و تزئین شده با گل‌های رنگی ریز و درشت است. در حقیقت آنچه طراحان مالزی را از دیگر طراحان کشورهای اسلامی متمایز می‌سازد تاکید آنها بر حفظ هنر و میراث فرهنگی است.

نخستین جشنواره بین‌المللی مد اسلامی نیز سال 2008 میلادی در کشور مالزی برگزار شد و پس از نتایج موفقیت آمیز برگزاری این جشنواره در سال‌های بعد نیز دومین و سومین جشنواره مد اسلامی در همان کشور برگزار شد. هدف اصلی از برگزاری این نمایشگاه‌ها این است که به همه اعلام کنند پوشیدگی می‌تواند زیبایی باشد چنانچه بسیاری از طرح‌های به نمایش گذاشته در این سه دوره از برگزاری جشنواره علی‌رغم پوشیدگی و زیبایی به میزان محسوس و قابل توجهی متفاوت از طرح‌های کلاسیک و سنتی است. سازمان حمایت از مد اسلامی در کشور مالزی علاوه بر نمایشگاه بین‌المللی مد اسلامی، در کشورهای امارات متحده عربی، اندونزی و موناکو نیز نمایشگاه‌هایی را برای معرفی مد اسلامی به دنیا برگزار کرده است شاید برایتان جالب باشد بدانید که این فعالیت‌ها موجب شده است تا طراحان برندهای معروف و شناخته شده در سطح دنیا مانند کریستین دیور نیز قدم به عرصه مد اسلامی گذاشته و لباس‌های جدیدی را متناسب با معیارهای اسلامی برای زنان طراحی و به بازار عرضه کند. چادرها و روسری‌های جدید عرضه شده توسط این برند که براساس معیارهای اسلامی طراحی شده‌اند در بسیاری از کشورهای مسلمان‌نشین و بویژه کشورهای اسلامی حوزه خلیج فارس مورد توجه قرار گرفته است.

البته کشورهایمانند چین، عراق، سوریه، سودان و برونئی از جمله کشورهایمانند که در آنها پوشش‌های اسلامی زنان کمتر تحت تاثیر تحولات دنیای مد قرار گرفته است و در اغلب این کشورها زنان مسلمان پوششی را انتخاب می‌کنند که قدمتی بسیار کهن و دیرینه دارد و بنابراین هیچ‌گونه ردپایی از تحولات جدید دنیای مد و تنوع و گوناگونی در این نوع پوشش‌ها دیده نخواهد شد.

روسری، نماد زنان مسلمان چین

اگرچه دین اسلام در چین قدمتی 100 ساله دارد اما در مقایسه با دیگر کشورها، فرهنگ و آداب سنن چینی‌ها در این سال‌ها تغییرات اندکی داشته است. آنچه بیش از هر چیز دیگری زنان مسلمان چینی را از دیگر زنان مسلمان متمایز می‌سازد روسری‌های رنگارنگ و زیبایی است که آنها بر سر دارند.

در این کشور روسری نماد یک زن مسلمان است و اغلب زنان مسلمان چینی روسری‌هایی به رنگ روشن را انتخاب می‌کنند و بازار فروش روسری در این کشور بسیار پررونق است اگرچه تا چند دهه پیش اصلاً تصور نمی‌شد که استفاده از روسری‌هایی رنگارنگ و زیبا در میان زنان مسلمان چین تا این حد مورد استقبال قرار گیرد، اما در حال حاضر هر زن مسلمان حداقل 200 تا 300 نوع روسری مختلف دارد و جالب این که زنان سالمند چینی هم در این زمینه پابه‌پای و جوانان پیش می‌روند و پوشیدن روسری‌های رنگی را ترجیح می‌دهند.

به عبارت دیگر می‌توان گفت که در سال‌های اخیر روسری که نماد فرهنگ اسلامی است به نمادی برای زنان مسلمان چین تبدیل شده است. اگرچه در این کشور همچنان پوشیدن پیراهن‌های بلند و ساده در میان زنان مسلمان مرسوم است و بخشی از سنت کهن آنها محسوب می‌شود، اما پوششی که برای سر انتخاب می‌کنند بیش از دیگر انواع پوشش‌ها تحت تاثیر قرار گرفته و همین موضوع سبب شده است که سبک زندگی زنان مسلمان چینی قدری از سادگی فاصله گیرد. این در حالی است که در گذشته آنها تنها روسری‌هایی به رنگ سیاه به سر می‌کردند و بر سر داشتن روسری‌های رنگی را ناپسند می‌دانستند، اما با این وجود تصور می‌شود که در سال‌های آینده شاهد تحولاتی در نوع و طرح و مدل لباس‌های سنتی زنان مسلمان چین هم باشیم.

فرانک فراهانی جم / جام جم